

$$90\% : \alpha/2 (0,05) = 1,645 ; \quad 95\% : \alpha/2 (0,025) = 1,96 ; \quad 99\% : \alpha/2 = 2,576$$

Chương 1:

1.1. QT cộng xác suất

+) A, B không giao nhau : $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$

+) A, B giao nhau : $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$

1.2. XS điều kiện và ct nhân xs

+) XS của biến cố A với kiện B đã xảy ra: $P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$

+) CT nhân xs : $P(A \cap B) = P(A|B) \cdot P(B)$

1.3. Tính độc lập

$$P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B)$$

1.4. Xấp xỉ phân phối nhị thức

Trong trường hợp $np(1-p) \geq 10$, ta có thể xấp xỉ phân bố Nhị thức như sau

$$\bullet P(X = k) \approx \Phi\left(\frac{k+0.5-np}{\sqrt{np(1-p)}}\right) - \Phi\left(\frac{k-0.5-np}{\sqrt{np(1-p)}}\right)$$

$$\bullet P(k_1 \leq X) \approx 1 - \Phi\left(\frac{k_1-0.5-np}{\sqrt{np(1-p)}}\right)$$

$$\bullet P(X \leq k_2) \approx \Phi\left(\frac{k_2+0.5-np}{\sqrt{np(1-p)}}\right)$$

$$\bullet P(k_1 \leq X \leq k_2) \approx \Phi\left(\frac{k_2+0.5-np}{\sqrt{np(1-p)}}\right) - \Phi\left(\frac{k_1-0.5-np}{\sqrt{np(1-p)}}\right)$$

+) Xác suất phân phối nhị phân

$$P(X=k) = C_k^n \cdot p^k \cdot (1-p)^{n-k}$$

1.5. Xác suất toàn phần :

$$P(D) = P(A) \cdot P(D|A) + P(B) \cdot P(D|B) + \dots$$

1.6. CT Bayes:

$$\frac{P(A|B_j) \cdot P(B_j)}{\sum_{i=1}^n P(A|B_i) \cdot P(B_i)}$$

Chương 2: Biến ngẫu nhiên

2.1. Kỳ vọng

$$E[X] = \sum_i x_i \cdot p$$

2.2. Phương sai : $\text{Var}(X) = E[X^2] - (E[X])^2$

nếu $X = aY + b \rightarrow \text{Var}(X) = a^2 \cdot \text{Var}(Y)$

2.3. Hệ số biến thiên

$$\sigma = \sqrt{\text{var}(x)} = \sqrt{E[X^2] - (E[X])^2}$$

2.4. Hợp phương sai

2.5. Hệ số tương quan: $\rho(X,Y) = \frac{\text{Cov}(X,Y)}{\sqrt{\text{Var}(X) \cdot \text{Var}(Y)}}$

2.6. Ct Z-score: $Z = \frac{\bar{x} - \mu}{\sigma}$

$$\text{Cov}(X,Y) = E[X \cdot Y] - E[X] \cdot E[Y]$$

X, Y độc lập $\rightarrow \rho(X,Y) = \text{Cov}(X,Y) = 0$

$$\text{phân bố student : } t = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$$

Các tính chất : +) Nếu X, Y là 2 biến ngẫu nhiên: $E[aX + bY] = a \cdot E[X] + b \cdot E[Y]$

+) X, Y độc lập: $E[X, Y] = E[X] \cdot E[Y]$; $\text{Var}(X, Y) = \text{Var}(X) + \text{Var}(Y)$

Chương 3 : thống kê

3.1 Trung bình mẫu

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

3.3. Độ lệch chuẩn

$$s = \sqrt{s^2} = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n-1}} ; \quad s^2 \text{ là phương sai mẫu}$$

3.4. Cthuc Poisson:

$$p(i) = P(X=i) = e^{-\lambda} \cdot \frac{\lambda^i}{i!}$$

3.2 Tứ phân vị

+) Thực chất là lặp lại tìm trung vị ba lần: Q1, Q2, Q3

+) Khoảng tứ phân vị là hiệu số IQR (denta Q) = Q3 - Q1

+) Mốt (Mo) là giá trị của mẫu số liệu có tần số xuất hiện lớn nhất

B1. Tính khoảng tứ phân vị $\Delta Q = Q3 - Q1$.

B2. Xác định các cận dưới $Q1 - 1.5\Delta Q$ và cận trên $Q3 + 1.5\Delta Q$.

B3. Xác định tất cả các giá trị $x \in (Q1 - 1.5\Delta Q, Q3 + 1.5\Delta Q)$.

Nếu mẫu dữ liệu được biểu diễn dưới dạng bảng tần số

Giá trị	x_1	$\dots$	x_k
Tần số	n_1	$\dots$	n_k

thì

$$s_n^2(X) = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^k n_i (x_i - \bar{x})^2$$

Chương 4. Khoảng ước lượng

4.1 Khoảng ước lượng khi biết σ^2

$$\left(\bar{x} \pm z_{\alpha/2} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \right)$$

4.2. Cỡ mẫu lớn ($n \geq 30$)

$$\left(\bar{x} \pm z_{\alpha/2} \cdot \frac{s}{\sqrt{n}} \right)$$

4.3. Cỡ mẫu nhỏ ($n < 30$)

$$\left(\bar{x} \pm t_{\alpha/2, n-1} \cdot \frac{s}{\sqrt{n}} \right)$$

4.4 Ước lượng cho σ^2

$$\left(\frac{(n-1)s^2}{c_{\frac{\alpha}{2}, n-1}^2}, \frac{(n-1)s^2}{c_{1-\frac{\alpha}{2}, n-1}^2} \right)$$

$c_{\alpha, n-1}^2$ thỏa mãn

$$P(\chi_{n-1}^2 > c_{\alpha, n-1}^2) = \alpha$$

4.5 Khoảng ước lượng cho tỉ lệ

$$\left(f_n - z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{f_n(1-f_n)}{n}}, f_n + z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{f_n(1-f_n)}{n}} \right)$$

trong đó $z_{\alpha/2}$ thỏa mãn $\Phi(z_{\alpha/2}) = 1 - \frac{\alpha}{2}$.

Chương 5. Kiểm định giả thuyết

Kiểm định cho 1 mẫu

Kiểm định khi biết σ^2

Thông kê kiểm định $Z_0 = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\sigma/\sqrt{n}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \mu \neq \mu_0$	$ Z_0 > z_{\alpha/2}$
$H_1: \mu > \mu_0$	$Z_0 > z_{\alpha}$
$H_1: \mu < \mu_0$	$Z_0 < -z_{\alpha}$

Kiểm định cho tỉ lệ

Thông kê kiểm định $Z_0 = \frac{f_n - p_0}{\sqrt{p_0(1-p_0)/n}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: p \neq p_0$	$ Z_0 > z_{\alpha/2}$
$H_1: p > p_0$	$Z_0 > z_{\alpha}$
$H_1: p < p_0$	$Z_0 < -z_{\alpha}$

Kiểm định cho 2 mẫu

So sánh tb khi biết phương sai

Giả thuyết $H_0: \mu_X = \mu_Y$.

Thông kê kiểm định $Z_0 = \frac{\bar{x} - \bar{y}}{\sqrt{\frac{\sigma_X^2}{n_X} + \frac{\sigma_Y^2}{n_Y}}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \mu_X \neq \mu_Y$	$ Z_0 > z_{\alpha/2}$
$H_1: \mu_X > \mu_Y$	$Z_0 > z_{\alpha}$
$H_1: \mu_X < \mu_Y$	$Z_0 < -z_{\alpha}$

So sánh trung bình khi chưa biết phương sai (cỡ mẫu lớn $n \geq 30$)

Thông kê kiểm định $Z_0 = \frac{\bar{x} - \bar{y}}{\sqrt{\frac{s_X^2}{n_X} + \frac{s_Y^2}{n_Y}}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \mu_X \neq \mu_Y$	$ Z_0 > z_{\alpha/2}$
$H_1: \mu_X > \mu_Y$	$Z_0 > z_{\alpha}$
$H_1: \mu_X < \mu_Y$	$Z_0 < -z_{\alpha}$

Chương 6. Hồi quy

6.1 Hệ số tương quan

$$r(X,Y) = \frac{s_{xy}}{\sqrt{s_{xx} \cdot s_{yy}}} ; \quad s_{xx} = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 ;$$

6.2. Phương trình đường thẳng hồi quy

$$y = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 x ; \quad \hat{\beta}_1 = \frac{s_{xy}}{s_{xx}} ; \quad \hat{\beta}_0 = \bar{y} - \hat{\beta}_1 \bar{x}$$

+) Hệ quả BĐT Chebyshev

Nếu X là biến ngẫu nhiên có kỳ vọng μ và phương sai σ^2 , thì với mọi $k > 0$,

$$P[|X - \mu| \geq k] \leq \frac{\sigma^2}{k^2}.$$

Kiểm định khi cỡ mẫu lớn ($n \geq 30$)

Thông kê kiểm định $Z_0 = \frac{\bar{x} - \mu_0}{s/\sqrt{n}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \mu \neq \mu_0$	$ Z_0 > z_{\alpha/2}$
$H_1: \mu > \mu_0$	$Z_0 > z_{\alpha}$
$H_1: \mu < \mu_0$	$Z_0 < -z_{\alpha}$

Kiểm định khi cỡ mẫu nhỏ ($n < 30$)

Thông kê kiểm định $T_0 = \frac{\bar{x} - \mu_0}{s/\sqrt{n}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \mu \neq \mu_0$	$ T_0 > t_{\alpha/2, n-1}$
$H_1: \mu > \mu_0$	$T_0 > t_{\alpha, n-1}$
$H_1: \mu < \mu_0$	$T_0 < -t_{\alpha, n-1}$

với $t_{\alpha, n-1}$ thỏa mãn $P(T_{n-1} > t_{\alpha, n-1}) = \alpha$.

Kiểm định cho của phân bố chuẩn

Thông kê kiểm định $\chi_0^2 = \frac{(n-1)s^2}{\sigma_0^2}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \sigma \neq \sigma_0$	$\chi_0^2 > \chi_{\alpha/2, n-1}^2$ hoặc $\chi_0^2 < \chi_{1-\alpha/2, n-1}^2$
$H_1: \sigma > \sigma_0$	$\chi_0^2 > \chi_{\alpha, n-1}^2$
$H_1: \sigma < \sigma_0$	$\chi_0^2 < \chi_{1-\alpha, n-1}^2$

$\chi_{\alpha, n-1}^2$ thỏa mãn $P(\chi_{n-1}^2 > \chi_{\alpha, n-1}^2) = \alpha$.

So sánh 2 tỉ lệ

Giả thuyết $H_0: p_X = p_Y$.

Thông kê kiểm định $Z_0 = \frac{f_X - f_Y}{\sqrt{f(1-f)(\frac{1}{n_X} + \frac{1}{n_Y})}}$, với

$$f = \frac{k_X + k_Y}{n_X + n_Y}.$$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: p_X \neq p_Y$	$ Z_0 > z_{\alpha/2}$
$H_1: p_X > p_Y$	$Z_0 > z_{\alpha}$
$H_1: p_X < p_Y$	$Z_0 < -z_{\alpha}$

Chưa biết phương sai cỡ mẫu nhỏ ($n < 30$)

Thông kê kiểm định $T_0 = \frac{\bar{x} - \bar{y}}{\sqrt{\frac{(n_X-1)s_X^2 + (n_Y-1)s_Y^2}{n_X + n_Y - 2} \left(\frac{1}{n_X} + \frac{1}{n_Y} \right)}}$

Đối thuyết	Tiêu chuẩn bác bỏ H_0 ở mức ý nghĩa α
$H_1: \mu_X \neq \mu_Y$	$ T_0 > t_{\alpha/2, n_X + n_Y - 2}$
$H_1: \mu_X > \mu_Y$	$T_0 > t_{\alpha, n_X + n_Y - 2}$
$H_1: \mu_X < \mu_Y$	$T_0 < -t_{\alpha, n_X + n_Y - 2}$